

colloquium-journal

ISSN 2520-6990

Międzynarodowe czasopismo naukowe

Earth sciences
Medical sciences
Computer sciences
Historical sciences
Biological sciences
Pedagogical sciences
Philological sciences
Psychological sciences
Physical and mathematical
sciences

№6(271) 2026

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Colloquium-journal №6 (271), 2026

Część 1

(Warszawa, Polska)

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak**
Ewa Kowalczyk

Rada naukowa

- **Dorota Dobija** - profesor i rachunkowości i zarządzania na uniwersytecie Koźmińskiego
- **Jemielniak Dariusz** - profesor dyrektor centrum naukowo-badawczego w zakresie organizacji i miejsc pracy, kierownik katedry zarządzania Międzynarodowego w Ku.
- **Mateusz Jabłoński** - politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.
- **Henryka Danuta Stryczewska** – profesor, dziekan wydziału elektrotechniki i informatyki Politechniki Lubelskiej.
- **Bulakh Iryna Valerievna** - profesor nadzwyczajny w katedrze projektowania środowiska architektonicznego, Kijowski narodowy Uniwersytet budownictwa i architektury.
- **Leontiev Rudolf Georgievich** - doktor nauk ekonomicznych, profesor wyższej komisji atestacyjnej, główny naukowiec federalnego centrum badawczego chabarowska, dalekowschodni oddział rosyjskiej akademii nauk
- **Serebrennikova Anna Valerievna** - doktor prawa, profesor wydziału prawa karnego i kryminologii uniwersytetu Moskiewskiego M.V. Lomonosova, Rosja
- **Skopa Vitaliy Aleksandrovich** - doktor nauk historycznych, kierownik katedry filozofii i kulturoznawstwa
- **Pogrebnaya Yana Vsevolodovna** - doktor filologii, profesor nadzwyczajny, stawropolski państwowy Instytut pedagogiczny
- **Fanil Timeryanowicz Kuzbekov** - kandydat nauk historycznych, doktor nauk filologicznych. profesor, wydział Dziennikarstwa, Bashgosuniversitet
- **Aliyev Zakir Hussein oglu** - doctor of agricultural sciences, associate professor, professor of RAE academician RAPVHN and MAEP
- **Kanivets Alexander Vasilievich** - kandydat nauk technicznych, profesor nadzwyczajny Wydział Agrotechnologii i Transportu Drogowego, Państwowy Uniwersytet Rolniczy w Poławie
- **Yavorska-Vitkovska Monika** - doktor edukacji, szkoła Kuyavsky-Pomorsk w bidgoszczu, dziekan nauk o filozofii i biologii; doktor edukacji, profesor
- **Chernyak Lev Pavlovich** - doktor nauk technicznych, profesor, katedra technologii chemicznej materiałów kompozytowych narodowy uniwersytet techniczny ukrainy „Politechnika w Kijowie”
- **Vorona-Slivinskaya Lyubov Grigoryevna** - doktor nauk ekonomicznych, profesor, St. Petersburg University of Management Technologia i ekonomia
- **Voskresenskaya Elena Vladimirovna** doktor prawa, kierownik Katedry Prawa Cywilnego i Ochrony Własności Intelektualnej w dziedzinie techniki, Politechnika im. Piotra Wielkiego w Sankt Petersburgu
- **Tengiz Magradze** - doktor filozofii w dziedzinie energetyki i elektrotechniki, Georgian Technical University, Tbilisi, Gruzja
- **Usta-Azizova Dilnoza Ahrarovna** - kandydat nauk pedagogicznych, profesor nadzwyczajny, Tashkent Pediatric Medical Institute, Uzbekistan
- **Oktay Salamov** - doktor filozofii w dziedzinie fizyki, honorowy doktor-profesor Międzynarodowej Akademii Ekoenergii, docent Wydziału Ekologii Azerbejdżańskiego Uniwersytetu Architektury i Budownictwa
- **Karakulov Fedor Andreevich** – researcher of the Department of Hydraulic Engineering and Hydraulics, federal state budgetary scientific institution "all-Russian research Institute of hydraulic Engineering and Melioration named after A. N. Kostyakov", Russia.
- **Askaryants Wiera Pietrowna** - Adiunkt w Katedrze Farmakologii, Fizjologia. Taszkencki Pediatryczny Instytut Medyczny. miasto Taszkent

    SlideShare

INDEX
INTERNATIONAL

COPERNICUS
INTERNATIONAL

НАУЧНАЯ
ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

«Colloquium-journal»

Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa

Annopol 4, 03-236

E-mail: info@colloquium-journal.org

<http://www.colloquium-journal.org/>

CONTENTS

BIOLOGICAL SCIENCES

Калиев А.С., Абжалелов А.Б.

ФИТОТОКСИЧНОСТЬ И МИКРОБИОЛОГИЧЕСКАЯ АКТИВНОСТЬ ПОЧВ г.АКСАЙ И ПРИЛЕГАЩИХ
ТЕРРИТОРИИ5

Kaliyev A.S., Abzhalelov A.B.

PHYTOTOXICITY AND MICROBIOLOGICAL ACTIVITY OF SOILS IN THE CITY OF AKSAI AND THE ADJACENT
TERRITORY5

HISTORICAL SCIENCES

Хрящевська Л.М.,

ПРОСТІР МИКОЛАЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ІСТОРИКІВ.....9

Hryashchevskaya L. M.,

THE SPACE OF THE MYKOLAIV REGIONAL LOCAL HISTORY MUSEUM AS AN INTEGRAL COMPONENT OF THE
PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE HISTORIAN SPECIALISTS.....9

COMPUTER SCIENCES

Айтеннов М.Н., Нураев В.В.

МУЛЬТИМОДАЛЬНЫЕ МЕТОДЫ АНАЛИЗА ТЕКСТОВ И ИЗОБРАЖЕНИЙ ДЛЯ АВТОМАТИЧЕСКОГО
ОБНАРУЖЕНИЯ УГРОЗ В СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЯХ14

Aitenov M.N., Nuraev V.V.

MULTIMODAL TEXT AND IMAGE ANALYSIS METHODS FOR AUTOMATIC THREAT DETECTION IN SOCIAL
NETWORKS14

Айтеннов М.Н.

ПРОЕКТИРОВАНИЕ И РАЗРАБОТКА ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ МОНИТОРИНГА УГРОЗ В
СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЯХ НА ОСНОВЕ МЕТОДОВ МАШИННОГО ОБУЧЕНИЯ17

Aitenov .N.

DESIGN AND DEVELOPMENT OF AN INTELLIGENT SOCIAL MEDIA THREAT MONITORING SYSTEM BASED ON
MACHINE LEARNING17

MEDICAL SCIENCES

Chorney I.V., Bilan A.R., Melenko S.R.

THE GLOBAL PROBLEM OF ANTIMICROBIAL RESISTANCE: CHALLENGES, IMPACTS AND STRATEGIES ANTI-
HERE24

Buzdugan I.O., Kaitanyuk A., Kaitanyuk O., Tarakhkotelyk R., Skorobohach Y.

DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF COVID-19 AND INFLUENZA A27

Буздуган І.О., Кайтанюк А, Кайтанюк О., Таракхкотельк Р., Скоробохач У.

ІФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА COVID-19 ТА ГРИПУ А27

Buzdugan I.O., Kaitanyuk A, Kaitanyuk O., Gusar A., Mykhailiuk O.

COMPLICATIONS OF INFLUENZA A29

Буздуган І.О., Кайтанюк А, Кайтанюк О., Гусар А.П., Михайлюк О.М.

УСКЛАДНЕННЯ ГРИПУ А29

Marchuk Yu.F., Zhantoan K.H.

CLINICAL FEATURES OF CONGENITAL ADRENOGENITAL SYNDROME IN A MALE PATIENT WITH THE
DEVELOPMENT OF TESTICULAR ADRENAL REST TUMORS (TART): A CLINICAL CASE32

Буздуган І.О., Кайтанюк А, Кайтанюк О., Головчич А.Д., Жмендак Т.М.

ГРИП А У ДІТЕЙ ТА ДОРОСЛИХ: КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, УСКЛАДНЕННЯ ТА ПАТОГЕНЕЗ34

Buzdugan I.O., Kaitanyuk A, Kaitanyuk O., Holovchych A., Zhmendak T.

INFLUENZA A IN CHILDREN AND ADULTS: CLINICAL FEATURES, COMPLICATIONS, AND PATHOGENESIS.....34

Мироник О.В., Криворука О.С. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА КАШЛЮК В ПЕРІОД 2022-2024 РОКИ В УКРАЇНІ	36
Myronyk O. V., Kryvoruka O. S. PERTUSSIS INCIDENCE TRENDS IN UKRAINE, 2022-2024: AN EPIDEMIOLOGICAL ANALYSIS.....	36
Криворука О.Г., Мироник О.В. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА ГРВІ ТА ГРИП ЗА ПЕРШІ 6 ТИЖНІВ 2026 РОКУ В УКРАЇНІ	39
Kryvoruka O.H., Myronyk O.V. ANALYSIS OF THE DYNAMICS OF SARS AND INFLUENZA IN THE FIRST 6 WEEKS OF 2026 IN UKRAINE.....	39
Кучерява В.А., Москалюк В.Д. СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО ПАТОГЕНЕЗ КОАГУЛОПАТІЇ ПРИ COVID-19 ТА РОЛЬ МОНІТОРИНГУ D-ДИМЕРУ В КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ	43
Kucheriava V.A., Moskaliuk V.D. CURRENT CONCEPTS OF COVID-19 COAGULOPATHY PATHOGENESIS AND CLINICAL SIGNIFICANCE OF D-DIMER MONITORING	43
Буздуган І.О., Харитоновна Т. Ю., Осипчук С. В. ФОРМИ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	46
Buzdugan I.O., Harytonova T. Y., Osypchuk S. V. FORMS OF LEARNING: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES.....	46
Іванова Л.А., Лакуста Т.М., Холоденко Є.А., Сливка К.В., Венгрин О.М. ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЇ, ЩО МАСКУЮТЬ ПІД ХІРУРГІЧНУ ПАТОЛОГІЮ	49
Ivanova L.A., Lakusta T.M., Kholodenko Ye.A., Slyvka K.V., Vengryn O.M. CHILDHOOD INFECTIONS MASKED AS SURGICAL PATHOLOGY	49
Buzdugan I.O., Smandich V.S., Chukur D.R., Lesyk I.R., Pasat A.O. SIMULATION MEDICINE IN MEDICAL AND PHARMACY EDUCATION: A COMPREHENSIVE REVIEW	54
Буздуган І.О., Смандич В.С., Чукур Д.Р., Лесик І.Р., Пасат А.О. СИМУЛЯЦІЙНА МЕДИЦИНА В МЕДИЧНІЙ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ: КОМПЛЕКСНИЙ ОГЛЯД.....	54

EARTH SCIENCES

Томова Х.Б., Кокурхаева Р.М.-Б. ВЛИЯНИЕ НАУЧНОЙ КОММУНИКАЦИИ НА РАЗВИТИЕ ЭКОЛОГИИ	57
Tomova Hava B., Kokurkhaeva R. M.-B. THE IMPACT OF SCIENTIFIC COMMUNICATION ON THE DEVELOPMENT OF ECOLOGY	57
Томова Х.Б., Китиева М.И. ЭРОЗИЯ ПОЧВЫ И ЕЕ ВОЗДЕЙСТВИЕ НА ПРИРОДНЫЕ ЛАНДШАФТЫ.....	60
Tomova H.B., Kitieva M.I. SOIL EROSION AND ITS IMPACT ON NATURAL LANDSCAPES.....	60

PEDAGOGICAL SCIENCES

Mustaeva E. METHODOLOGICAL FRAMEWORK FOR THE DEVELOPMENT OF REFLECTIVE COMPETENCE AMONG IN-SERVICE TEACHERS.....	63
---	----

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

Bryntseva O., Podorozhna A.

TEACHERS' OCCUPATIONAL EXHAUSTION IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY SOCIAL CHALLENGES:
PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND ADAPTIVE STRATEGIES.....70

Бринцева О., Подорожна А.

ПРОФЕСІЙНЕ ВИЩАЖЕННЯ ВЧИТЕЛІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: ПСИХОЛОГІЧНА
СТІЙКІСТЬ ТА АДАПТИВНІ СТРАТЕГІЇ.....70

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

Sytnik O.

OPTIMIZATION OF CORRELATION-EXTREME RADAR IMAGE PROCESSING ALGORITHMS.....74

PHILOLOGICAL SCIENCES

Zeynalova E.

THE ARABIC QASIDAS OF FUZULI81

Zeynalova E.

ARABSKIE KASIDY FUZULIEGO81

Tojiakhmedova M.U.

DIDACTIC OPPORTUNITIES FOR DEVELOPING ENGLISH ORAL SPEECH IN THE MONTESSORI LEARNING
ENVIRONMENT86

Toshpulatov B.B.

THE FIGURATIVE FORM, COMPOSITION, AND LANGUAGE OF THE POETRY OF BYRON90

HISTORICAL SCIENCES

УДК 069:908(477.73):378.147

Хрящевська Л.М.,

*кандидат історичних наук, доцент кафедри історії Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова*ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2611-0817><https://doi.org/10.5281/zenodo.19035530>

ПРОСТІР МИКОЛАЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ІСТОРИКІВ

Hryashchevskaya L. M.,

*candidate of historical sciences, associate professor of department to history, Educational and Scientific Pedagogical Institute named after V.O. Sukhomlinsky, Admiral Makarov National University of Shipbuilding*ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2611-0817>

THE SPACE OF THE MYKOLAIV REGIONAL LOCAL HISTORY MUSEUM AS AN INTEGRAL COMPONENT OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE HISTORIAN SPECIALISTS

Анотація:

Розглянуто історію Миколаївського обласного краєзнавчого музею; форми роботи, спрямовані на збереження, вивчення та популяризацію історико-культурної спадщини регіону. З'ясовано особливість проходження краєзнавчої навчальної практики здобувачами вищої освіти та основні її напрями роботи; значення краєзнавчої практики для майбутніх фахівців-істориків.

Summary:

The history of the Mykolaiv Regional Museum of Local Lore is considered; forms of work aimed at preserving, studying and popularizing the historical and cultural heritage of the region. The peculiarity of passing local lore training practice by higher education students and its main areas of work are clarified; the importance of local lore practice for future historians is determined.

Ключові слова: музей, краєзнавча практика, експозиція, фонд, об'єкт, систематизація, література, історико-культурна спадщина.

Key words: museum, local history practice, exposition, fund, object, systematization, literature, historical and cultural heritage.

Музей, як специфічний, багатофункціональний соціокультурний механізм, спрямований на збереження історико-культурної спадщини, дослідження музейних пам'яток, разом з тим проводить значну науково-просвітницьку діяльність, здійснює експозиційну роботу. Новітні тренди чітко окреслюють поступові зміни ролі музеїв у вищій освіті: музеї демонструють досвід тісної взаємодії з вищими закладами освіти. Отож краєзнавча навчальна практика є невід'ємною складовою освітнього процесу для здобувачів, які навчаються за напрямами, пов'язаними з історією, культурологією, мистецтвознавством, музеєзнавством, археологією, етнографією, краєзнавством та суміжними дисциплінами. Вона дає можливість не лише закріпити теоретичні знання, здобуті під час аудиторного навчання, а й безпосередньо ознайомитися з роботою музейної установи «зсередини», набутти практичних навичок роботи з музейними предметами, документами, фондами, експозиціями, а також спробувати себе в ролі наукового співробітника, екскурсовода чи фондового працівника.

Проходження краєзнавчої практики сприяє формуванню професійної компетентності майбутнього фахівця, розвитку аналітичного мислення, навичок наукової інтерпретації артефактів, а також

розуміння важливості збереження та популяризації культурної спадщини. Завдяки практиці здобувачі освіти можуть краще зрозуміти специфіку діяльності музею як науково-дослідного, освітнього та культурно-просвітницького закладу.

Під час проходження краєзнавчої практики студенти знайомляться зі структурою музею, основними напрямками його роботи, дотриманням принципів фондового обліку, реставрації, експозиційної діяльності, освітніх програм, методики створення та проведення екскурсій. Також вони можуть брати участь у підготовці нових виставкових проєктів, організації тимчасових експозицій, обробці архівних матеріалів, оцифруванні експонатів, створенні інформаційного контенту для популяризації музейної діяльності серед широкої аудиторії.

Особливе значення практика має для формування навичок дотримання етичних та професійних норм, вміння працювати з першоджерелами, збереження конфіденційності музейних даних, критичного осмислення історичних фактів та їхньої інтерпретації. Саме в музеї студент стикається з відповідальністю за автентичність історичних артефактів, їхню безпечність та наукову достовірність.

Звіт про проходження краєзнавчої практики є формою фіксації виконаної роботи, аналітичного

осмислення здобутого досвіду та демонстрацією рівня професійної підготовки студента. Він містить опис усіх етапів проходження практики, характер виконуваних завдань, аналіз здобутих умінь і навичок, а також висновки про значення практики для подальшого професійного розвитку.

Метою статті є особливість проходження краєзнавчої навчальної практики здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 014 Середня освіта (Історія) та 032 Історія та археологія Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, які набувають професійно-методичних умінь, навичок та демонструють здобутий досвід у подальшій професійній діяльності.

Базою краєзнавчої практики є Миколаївський обласний краєзнавчий музей, з яким університет уклав угоду стосовно навчальної практики студентів.

На нашу думку, передусім варто розглянути історію даного культурного закладу, оскільки цей аспект важливий під час проходження практики та розширення знань про історію рідного краю.

15 (28) грудня 1913 року в культурному житті Миколаєва відбулася важлива подія: було відкрито міський природничо-історичний музей. Основою його експозиції стала унікальна колекція Еммануїла Францева, подарована місту його спадкоємцями. В ній були представлені зразки мінералів, опудала птахів, риб, тварин, корали, губки, гербарії тропічних рослин та багато інших цікавих речей [1].

Процесом створення міського музею опікувалася комісія, до складу якої увійшли депутати міської думи на чолі з юристом і археологом-аматором Сергієм Гайдученком. Містяни з захопленням зустріли першу експозицію музею, і багато хто відгукнувся на заклик сприяти поповненню колекції. Тож у перші роки після створення вона збагачувалася завдяки численним подарункам, серед яких були археологічні знахідки з Ольвії, етнографічні матеріали, побутові речі міських жителів, зразки холодної та вогнепальної зброї, документи, фотографії, моделі кораблів тощо. А в червні 1918 року до фондосховищ надійшла колекція військового музею 58-го Празького піхотного полку.

Незважаючи на бурхливі події революції та громадянської війни, музей не тільки зберіг свої експонати, а і продовжував набувати нові. Згодом невелике приміщення вже не могло вмістити всю колекцію, тому на її базі було створено два музеї — історико-археологічний та природничий.

Після смерті Сергія Гайдученка, в 1923-1929 роках посаду директора обіймав археолог, краєзнавець Феодосій Камінський. У ті часи музей вже потребував нового приміщення. Згодом ним стала будівля колишньої гауптвахти на Соборному майдані. 10 березня 1929 року, після капітального ремонту приміщення, відбулося урочисте відкриття експозиції. На той час у зібранні музею було більше 19 тисяч експонатів [1].

28 квітня 1929 року міська влада ухвалила рішення про передачу музею будівлі Адміралтейського собору для виставки до 140-річчя Миколаєва, а потім під військово-морський відділ, у якому зберігалось 856 зразків зброї та військової атрибутики.

На жаль, хвиля політичних репресій не оминула музей, і у вересні 1929 року було заарештовано Феодосія Камінського, пізніше Миколу Лагуту та інших представників творчої інтелігенції, що сприяли роботі закладу.

У 30-ті роки експозиція музею була дуже заполітизованою, що знизило її науковий та естетичний рівень. В цей час музей природи знаходився в приміщенні колишнього реального училища (на розі вулиць Нікольської та Наваринської), і його колекція налічувала 12 тисяч експонатів. Восени 1936 року в зв'язку з реконструкцією Радянського майдану зазнали руйнації Адміралтейський собор та гауптвахта, тому історико-археологічний музей перевезли до будівлі костелу та двоповерхового будинку католицького священика [1].

В період нацистської окупації та Другої світової війни музей продовжував працювати. При ньому діяла підпільна антифашистська організація під керівництвом Юрія Тарасова.

На жаль, співробітникам музею не вдалося повністю зберегти археологічні матеріали. В листопаді 1943 року значну частину ольвійської колекції німці вивезли до Кенігсбергу, і подальша доля цих експонатів невідома. У листопаді 1950 року відбулося об'єднання історичного та природничого музеїв у один під назвою Миколаївський обласний краєзнавчий музей, якою вона залишається і досі.

У 1960-1980-ті роки активізувалася науково-дослідницька та пошукова робота. Майже кожного року проводилися комплексні експедиції в різні райони області, в результаті яких до фондів музею щорічно надходили нові артефакти.

В цей період музей був змушений збирати матеріали партійних з'їздів, пленумів, «ударних» будівництв тощо. То була «обов'язкова програма», але археологічні дослідження степових курганів, поселень доби бронзи й античності також тривали. В ці часи розпочалося формування особистих фондів видатних миколаївців: інженера-технолога Володимира Рюміна, астрономів Бориса Остащенка-Кудрявцева та Федіра Бредихіна, архіви просвітителя Адріана Топорова, поета Марка Лисянського.

Крім цього, музей придбав частину колекції російських пам'ятних медалей, зібраних родиною Ашиків. Одним із найцікавіших експонатів стала книга «Требник» Петра Могили, надрукована в Києві в 1646 році.

У 1970-1980-ті роки музей зазнав суттєвих змін. Розширився штат співробітників, до його структури увійшли новостворені філії: у 1972 році — Очаківський військово-історичний музей імені О. В. Суворова, у 1975 році — музей «Підпільно-партизанський рух на Миколаївщині». Великою подією для міста стало відкриття в липні 1978 року Музею суднобудування та флоту — справжньої

візитівки міста кораблів. В середині 80-х років філіями також стали музей міста Первомайська та музей «Партизанська іскра» в селі Кримка.

З 1985 по 1995 роки головна будівля музею переживала складні часи: довготривалий ремонт, неможливість відкриття повнопрофільної експозиції, частина музейних приміщень відійшли до католицького костюлу. Тривалий час працювали лише дві-три виставкові зали. Але попри все робота над поповненням музейної колекції постійно тривала. На початку 2000-х років музейне зібрання налічувало вже близько 180 тисяч предметів.

У 1999 році Миколаївська облдержадміністрація ухвалила рішення передати краєзнавчому музею будівлі комплексу «Старофлотські казарми» — пам'ятник архітектури національного значення, побудований у першій половині XIX ст. за проектом англійського архітектора Карла Акройда.

Ремонтні роботи однієї з колишніх казарм були завершені наприкінці 2011 року. І вже за шість місяців у 18 залах розмістилася нова експозиція, яка відображає природно-екологічні особливості краю й історію північно-причорноморських земель від кам'яної доби до середньовіччя. Окрім постійної експозиції, в музеї проходять тимчасові історичні та художні виставки [1].

Наприкінці січня 2012 року відреставрований музейний комплекс «Старофлотські казарми» було прийнято в експлуатацію. Офіційне відкриття відбулося 28 серпня 2012 року за участі прем'єр-міністра Миколи Азарова. Після введення в дію лише першої черги Старофлотських казарм експозиційна площа краєзнавчого музею збільшилася в 30 разів.

18 експозиційних залів із сучасним дизайном, центральним кондиціонуванням та спеціальним освітленням, ігровий і музичний двір та інше. Загальна кількість експонатів основного фонду Миколаївського обласного краєзнавчого музею налічує понад 200 тисяч. Найбільш давні датовані епохою пізнього палеоліту, наймолодші — сьогоднішнім днем. Це унікальні колекції предметів археології та етнографії, зброї та стародруків, документальних джерел та пам'яток природи [2].

Сама будівля музею, яку споруджено в стилі пізнього англійського класицизму, сьогодні являє собою пам'ятник архітектури національного значення. Будівля, в якій колись розташовувалися флотські екіпажі, була побудована в 1840-1841 роках за проектом архітектора Карла Акройда. Виконуючи реконструкцію споруди, будівельники максимально зберегли в первозданному вигляді його фасад.

Протягом 2022 року, коли поблизу Миколаєва йшли бої, ракетними обстрілами було пошкоджено 15 виставкових залів у Старофлотських казармах. Через це музей був змушений демонтувати майже 10 тисяч експонатів. Найбільше постраждала північна частина будівлі: повибивало вікна, впали навісні стелі. Щоранку після обстрілів до музею приходили його співробітники, які власними силами прибирали наслідки руйнувань та «зашивали» вікна OSB-плитами з плівкою. Роботи тривали до пізнього вечора, адже щоразу після обстрілів вибивало

близько 90 вікон. Попри це від атак постраждало не так багато експонатів.

Після звільнення Херсона у листопаді 2022 року та віддалення міста від лінії фронту, у березні 2023 року музей, після річної переви, почав відновлювати свою роботу. Станом на 20 березня 2023 року в будівлі функціонували чотири виставкові зали та почали працювати над відтворенням повної експозиції та підготовкою нових виставок. З 22 серпня 2023 року поновили роботу комплексу археологічних залів [2].

Миколаївський обласний краєзнавчий музей здійснює різноманітні форми роботи, спрямовані на збереження, вивчення та популяризацію історико-культурної спадщини регіону.

Музей пропонує відвідувачам огляд постійних експозицій, які відображають історію, природу та культуру Миколаївщини. Крім того, регулярно організовуються тимчасові виставки, присвячені різним темам та подіям.

Наразі діє одна основна експозицію. Кожна тематична зала присвячена сторінці історії Миколаївщини.

Окрім постійної експозиції у відвідувачів є змога відвідати тематичні виставки. Наприклад, фотовиставка Дмитра Скороходова «Очі війни» — це погляди людей, які пережили війну, втрати, визволення. Це миті, коли ніхто не позує, не чекає кадру, не грає ролей. Це реальні емоції, зафіксовані в Миколаєві, звільнених селах та Херсоні під час поїздок автора із волонтерами ДОФ, особистих концертів у «Рок Хаті» та польових концертів для військових. Дмитро став одним із перших фотографів на звільнених територіях Миколаївщини та Херсонщини у 2022 році. Його фото зруйнованих сіл і радість мешканців деокупованого Херсона стали частиною візуальної хроніки війни. Переглянути весь перелік актуальних виставок можливо на сайті музею.

На базі краєзнавчого музею проводяться оглядові та тематичні екскурсії для різних категорій відвідувачів. Екскурсії адаптовані до вікових особливостей та інтересів аудиторії. Співробітники музею займаються збиранням, систематизацією та дослідженням музейних предметів, що становлять Музейний фонд України. Музей надає наукові консультації та довідки дослідникам, студентам та всім зацікавленим особам.

Миколаївський обласний краєзнавчий музей активно займається освітньо-виховною діяльністю, проводить майстер — класи за історичною та етнографічною тематикою: ляльки-мотанки, розпис великодніх яєць воском, іграшки-дергунчики тощо, активно співпрацює зі школами та вищими навчальними закладами, організовуючи спільні заходи та програми. Існує спільнота молодого музею. Даний простір було створено, щоб об'єднати активну молодь навколо музею, ділитися цікавими фактами, відкривати таємниці музейних фондів і пізнавати минуле та сучасне Миколаївщини.

Сьогодні в колекції музею — понад 400 тисяч артефактів, що охоплюють епохи від палеоліту до

сучасності. Серед найцінніших — результати розкопок з Ольвії, козацькі реліквії, матеріали з історії Миколаєва, суднобудівної промисловості міста, природничі артефакти, етнографічні та декоративно-ужиткові предмети, художні твори. Також при музеї діє відділ реставрації, який дає унікальним речам друге життя [3].

Отже, Миколаївський обласний краєзнавчий музей є чудовим місцем для проходження краєзнавчої практики завдяки своїй багатій історії, значному науковому потенціалу та активній сучасній діяльності. Він має значний фонд (понад 400 тисяч експонатів), що дає змогу працювати з різноманітними джерелами, різних типів та епох. Практична діяльність студента у різнопланових відділах краєзнавчого музею сприяє всебічному розширенню

знань про історію рідного краю та діяльність музеїв загалом.

Під час краєзнавчої практики здобувачі вищої освіти вчать шифрувати об'єкти у музейних фондах. Ця робота виокремлюється своєю делікатністю і педантичністю та вимагає від виконуючого максимальної концентрації на роботі, адже навіть один неправильний рух може вплинути на результат всієї роботи та змарнувати усі старання. Практиканту треба взяти сталеве перо і вмокнути у туш, яка призначена для графічних робіт, далі обережними і повільними рухами наносити на об'єкт шифр, який відповідає його порядковому номеру. Варто зазначити, що виконуючий цю працю має в першу чергу вправно володіти технікою роботи зі сталевим пером. Тільки після оволодіння цією навичкою можна приступати до виконання завдання.

Фото 1. Шифрування колекції виробів із кременю (97 предметів)

Предмети, які зображено на фото 1 зберігаються в коробочках та зберігаються у фондах для внесення їх до основної експозиції, або для того щоб їх зібрати до купи та реконструювати з них певний предмет аби згодом його долучити до основної експозиції.

Музейні співробітники час від часу проводять просвітницькі заходи для всіх охочих. Один з таких заходів присвячено темі підводної археології на території Миколаївщини та досвіду Миколаївського

обласного краєзнавчого музею саме в цьому відгалуженні загальної археології. Під час цього заходу студенти побачили унікальні кадри підводної археологічної експедиції поблизу Кінбурнської коси, які були задокументовані під час занурення під воду. Ціллю цієї експедиції було дослідження затонулого торгового судна, яке прямувало з Атики у Північне Причорномор'я до давньогрецького полісу Ольвія, однак зазнало трощі поблизу берегів Кінбурнської коси.

Фото 2. Амфора з клеймом на поверхні, знайдена на затонулому судні; клеймо вказує на місце виробництва

Результатом цієї підводної експедиції стало поповнення музейної експозиції, яка присвячена античності, новими експонатами, а саме давньогрецькими амфорами та кратероподібною посудиною. Особливо цінною серед них є колхідська амфора,

яка була вироблена в регіоні Колхіда (сучасна територія Грузії), її унікальність полягає в тому, що жоден музей на території України, окрім Миколаївського обласного краєзнавчого музею, не володіє цілими амфорами даного типу.

Фото 3. Колхідська амфора

Практиканти під час практики систематизують музейну бібліографію за такими критеріями: автор; назва книги; підзаголовок; кількість сторінок; вихідні дані; розташування; примітки. Під час роботи обов'язково зазначають автора та назву його роботи, кількість сторінок, вихідні дані, тобто видавництво та місто де була видана книга. За наявності зазначають підзаголовок книги та примітки, до приміток як правило відносяться архівний номер у вигляді БМОКМ і далі порядковий номер та дарчий підпис автора на ім'я директора музею.

За наявності зазначають підзаголовок книги та примітки. До приміток, як правило, належать архівний номер, у форматі БМОКМ (Бібліотека Миколаївського обласного краєзнавчого музею) з подальшим порядковим номером і дарчий підпис автора на ім'я директора музею.

Систематизація літератури для музею важлива тим, що сприяє впорядкуванню знань, оптимізації пошукових процесів і формуванню цілісної бази даних для подальшого використання в роботі установи.

Проходження краєзнавчої навчальної практики в Миколаївському обласному краєзнавчому музеї важливий етап професійного становлення та усвідомлення значення музейної справи як частини ширшого процесу збереження історико-культурної

спадщини. Здобувачі не лише закріплюють теоретичні знання, отримані під час навчання, а й отримують безцінний практичний досвід у реальному музейному середовищі.

Здобувачі вищої освіти глибше розуміють принципи систематизації, класифікації та збереження музейних предметів, усвідомлюють відповідальність, яку несе музей за кожен об'єкт у своїй колекції, незалежно від його розміру чи стану.

Краєзнавча навчальна практика дає змогу сформувати цілісне уявлення про сучасний музей як багатофункціональний простір: науковий, освітній, культурний і соціальний. Студенти-практиканти отримують не тільки навички практичної роботи, а й мотивацію до подальшого вдосконалення в обраній сфері, бажання розвиватися у напрямі музейної справи та культурної спадщини, сприяти збереженню історичної пам'яті й формуванню свідомого ставлення до минулого в сучасному суспільстві.

Список джерел

1. Миколаївський обласний краєзнавчий музей /Історія музею. Режим доступу: <https://museum.mk.ua/mykolayivskyj-oblasnyj-kraeyznachyj-muzej/>
2. Миколаївський обласний краєзнавчий музей. Вікіпедія. URL: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki>
3. Миколаївський обласний краєзнавчий музей. URL: <https://museum.mk.ua/>

Colloquium-journal №6 (271), 2026

Część 1

(Warszawa, Polska)

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Czasopismo jest zarejestrowany i wydany w Polsce. Czasopismo publikuje artykuły ze wszystkich dziedzin naukowych. Magazyn jest wydawany w języku angielskim, polskim i rosyjskim.
Częstotliwość: co tydzień

Wszystkie artykuły są recenzowane.
Bezpłatny dostęp do elektronicznej wersji magazynu. нотатки

Przesyłając artykuł do redakcji, autor potwierdza jego wyjątkowość i jest w pełni odpowiedzialny za wszelkie konsekwencje naruszenia praw autorskich.

Opinia redakcyjna może nie pokrywać się z opinią autorów materiałów.
Przed ponownym wydrukowaniem wymagany jest link do czasopisma.
Materiały są publikowane w oryginalnym wydaniu.

Czasopismo jest publikowane i indeksowane na portalu eLIBRARY.RU,
Umowa z RSCI nr 118-03 / 2017 z dnia 14.03.2017.

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak, Ewa Kowalczyk**

«Colloquium-journal»
Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa
Annopol 4, 03-236
Format 60 × 90/8. Nakład 500 egzemplarzy.

E-mail: info@colloquium-journal.org

<http://www.colloquium-journal.org/>